

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/126/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212205345
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8212205345.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, právne zastúpeného JUDr. Marekom Czompolym, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému R. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO: 42 264 154, právne zastúpené JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 560,24 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 6C 72/2012 - 44 zo dňa 29.01.2013 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá.

P r i p ú š ť a vstup vedľajšieho účastníka Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO: 42 264 154 do konania na strane žalovaného.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 330,57 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 01.12.2010 do zaplatenia a trovy pozostávajúce z iných trov vo výške 6,04 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 19,09 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 560,24 Eur s príslušenstvom z dôvodu, že so žalovaným uzavrel zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu ako veriteľa poskytnúť žalovanému ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 429,00 Eur na financovanie spotrebného tovaru a súčasne záväzok žalovaného nahradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom formou 18 mesačných splátok vo výške 32,81 Eur, t.j. spolu sumu 590,58 Eur so splatnosťou prvej splátky dňa 15.08.2009. Tvrdil, že hoci svoj záväzok splnil a požadované peňažné prostriedky za žalovaného na účet predajcu uhradil, žalovaný svoj záväzok splácať riadne a včas poskytnutý úver nesplnil, keď uhradil iba časť dlžnej sumy vo výške 98,43 Eur. V dôsledku neplatenia dohodnutých splátok žalovaným žalobca odstúpil od úverovej zmluvy, pričom odstúpenie nadobudlo účinnosť dňa 30.11.2010, čím sa dlh žalovaného stal splatným v celom rozsahu. Dlh žalovaného v celkovej výške 560,24 Eur pozostáva zo sumy 196,89 Eur ako dlžných mesačných splátok úveru so splatnosťou do odstúpenia od úverovej zmluvy s tým, že každá splátka zahŕňa splátku istiny a úroku, ďalej zo sumy 314,67 Eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny nezahrnutej

v dlžných mesačných splátkach, zo sumy 42,97 Eur z titulu dlžných zmluvných pokút za omeškanie so splácaním úveru a ďalších zmluvných poplatkov a zo sumy 5,74 Eur z titulu dlžných poplatkov za odklad mesačnej splátky úveru.

Následne súd prvého stupňa poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, zistený skutkový stav a uviedol, že účastníci vyplnením tlačiva označeného ako „Žiadosť/zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru“ v jeho časti B) dohodli poskytnutie úveru žalovanému za účelom financovania kúpy tovaru u predajcu OKAY Slovakia, spol. s r.o. tak, že z predajnej ceny tovaru 429,00 Eur žalovaný priamou platbou neuhradí nič, ale celú sumu za neho uhradí žalobca, pričom uvedená suma predstavovala výšku poskytnutého úveru. Úver sa žalovaný zaviazal vrátiť v 18 mesačných splátkach vo výške 32,81 Eur platených vždy k 15. dňu v mesiaci poštovou poukážkou s prvou splátkou do 15.08.2009. Žalovaný mal celkovo uhradiť žalobcovi sumu 590,58 Eur. V zmluve (časť B) bola uvedená RPMN (52,96 %) a priemerná hodnota RPMN pre zodpovedajúci typ spotrebiteľského úveru na trhu v SR (40,61 %) a tiež výška ročnej úrokovej sadzby 39%. Súd ďalej zistil, že žalovaný na úhradu úveru zaplatil žalobcovi v 3 splátkach sumu spolu 98,43 Eur. V dôsledku nesplácania úveru riadne a včas žalobca odstúpil od úverovej zmluvy, pričom toto odstúpenie nadobudlo účinnosť dňa 30.11.2010, čím sa dlh žalovaného stal splatný v celom rozsahu.

Súd prvého stupňa citoval ust. § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, § 2 písm. a), b), § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 20.07.2009, § 52, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 20.07.2009 a uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania posúdil ako vzťah spotrebiteľský, pričom dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný iba sčasti. Za dôvodný považoval nárok žalobcu na zaplatenie sumy 330,57 Eur rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou sumy poskytnutej žalovanému na úhradu ceny tovaru (429,00 Eur) a sumy zaplatenej žalovaným žalobcovi (98,43 Eur). Žalovaný túto sumu žalobcovi nezaplatil ani ku dňu vyhlásenia rozsudku. Uvedenú skutočnosť žalovaný ani nepoprel.

Ostatné nároky (úroky, zmluvná pokuta a poplatok za odklad mesačných splátok) žalobcovi nevznikli, preto žalobca nebol oprávnený časť žalovaným hradených splátok započítavať na úhradu týchto nedôvodných nárokov, ale celé žalovaným uhradené splátky mali byť započítavané na úhradu úverovej istiny. Vzhľadom k tomu, že súčasťou dohodnutých splátok úveru mal byť aj úrok - podľa zmluvy vo výške 39 % ročne, na úhradu ktorého žalobca započítal časť žalovaným uhradených splátok, súd sa zaoberal aj výškou takto dohodnutého úroku z úveru. Z internetovej stránky NBS preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov v období uzavretia zmluvy v roku 2009 činil úrok maximálne 13 % ročne. Z toho vyplýva, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi bol niekoľkonásobne vyšší ako úrok poskytovaný bankami. Súd nepoprel a rešpektoval skutočnosť, že výška úrokov u nebankových subjektov, akým je aj žalobca je logicky vyššia ako obvyklé bankové úroky vzhľadom na ich vyššie podnikateľské riziko, to však neznamená, že výška úrokov môže byť u nebankového subjektu neobmedzená, bezbrehá, nemajúca žiadne limity, niekoľkonásobne prevyšujúca tieto bankové úroky, tak ako je tomu v prípade predmetnej úverovej zmluvy. Z týchto dôvodov súd považoval dohodu o výške úroku z úveru vo výške 39 % ročne za absolútne neplatnú, lebo sa prieči dobým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Postup žalobcu, ktorým časť uhradených splátok započítal na úrok, nemožno považovať za dôvodný. Pokiaľ ide o „dlžný poplatok za odklad mesačnej splátky úveru“ súd uviedol, že žalobca neunesol bremeno tvrdenia ani dôkazné bremeno, keďže tento nárok v žalobe ani v ďalšom konaní nijako nezdôvodnil, vôbec sa o ňom nezmenil. Uvedené síce nebránilo prejednať vec, ale v zmysle prejednávanej zásady a zásady kontradiktórnosti a povinností zatažujúcich žalobcu - povinnosť tvrdenia i dôkaznú povinnosť súd nemohol vyhovieť žalobe. Žalobca v žalobe len všeobecne citoval ustanovenia všeobecných podmienok a predložil sadzobník poplatkov, ale inak tento nárok ničím nezdôvodnil. Žalobcovi nebolo možné priznať tento nárok aj z dôvodu, že od spotrebiteľa nemožno požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a takýto poplatok v uvedenej výške sa v časti B zmluvy nenachádza. Žaloba nebola dôvodná ani v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty za omeškanie so splácaním úveru z dôvodu nedodržania písomnej formy zmluvnej pokuty, lebo táto bola iba súčasťou všeobecných podmienok.

Za dôvodný považoval súd nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne z prisúdenej sumy 330,57 Eur, a to od 01.12.2010, kedy sa žalovaný dostal do omeškania (§ 517 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.).

O trovách konania účastníkov rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. a žalobcovi podľa pomeru úspechu 59,01 % a neúspechu 40,99 % priznal titulom zaplateného súdneho poplatku sumu 6,04 Eur a titulom trov právneho zastúpenia 19,09 Eur ako 18,02 % sumy, na ktorú by v prípade plného úspechu mal nárok.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca a to v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá. Mal za to, že prvostupňový súd v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj vec nesprávne právne posúdil. Žalovaný v pravej hornej časti úverovej zmluvy vyhlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami pre poskytnutie spotrebiteľského úveru a súhlasil s nimi bez výhrad, pričom na znak súhlasu predmetnú úverovú zmluvu podpísal. Žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že účastníkmi dohodnutá úroková sadzba vo výške 39 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je absolútne neplatná. Poukázal na skutočnosť, že v prípade spotrebiteľských úverov nie je možné porovnávať úrokové sadzby komerčných bánk s úrokovými sadzbami nebankových subjektov, ktoré tieto úvery poskytujú a to z dôvodu rozdielného zabezpečenia pohľadávok z takýchto úverov, a teda aj rozdielného rizika nesplatenia úveru, ktoré sa prejavuje v cene úveru. Uviedol tiež, že v konaní si neuplatňoval celý úrok z úveru, ale len jeho časť a to úrok z úveru zarátaný do splátok úveru splatných do odstúpenia od úverovej zmluvy. Žalobca nesúhlasil ani s tvrdením súdu o maximálnej úrokovej sadzbe 13 % ročne, lebo priemerná úroková miera pre zlyhané úvery so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov predstavovala 17,8746 % ročne. Bol toho názoru, že súd mal žalobcovi priznať úrok z úverovej istiny aspoň vo výške, ktorá bola primeraná s prihliadnutím na úrokové sadzby spotrebiteľských úverov poskytovaných komerčnými bankami v čase uzavretia úverovej zmluvy. Žalobca taktiež nesúhlasil s tvrdením, že neunesol dôkazné bremeno pri uplatňovaní poplatku za odklad splatnosti mesačných splátok úveru a tiež že nebol oprávnený účtovať tento poplatok. Z predloženého výpisu z úverového účtu vyplýva, že dňa 29.03.2010 bol žalovanému vyúčtovaný poplatok za odklad splatnosti mesačných splátok úveru v súlade s bodom V. - 4 Všeobecných úverových podmienok vo výške 5,74 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca svoje tvrdenia podložil dôkazmi a že predmetný poplatok je obsiahnutý v úverovej zmluve (bod V. - 4 Všeobecných úverových podmienok). Žalobca tiež poukázal na to, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy nežiadal žalobcu o zmenu zmluvných dojednaní a ani nerozporoval veľkosť písma Všeobecných úverových podmienok. Nesúhlasil ani so subjektívnym záverom súdu, že Všeobecné úverové podmienky sú napísané drobným, ťažko čitateľným husto písaným textom. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania vo výške 49,78 Eur.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej nie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa v zamietavej časti potvrdil v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p..

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p., dospel k správny skutkový aj právny záverom, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil.

Žalobca v odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie, preto úlohou odvolacieho súdu bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Žalobcom namietané nesprávne právne posúdenie odvolací súd posúdil ako neopodstatnené. Súd prvého stupňa správne posúdil právny vzťah medzi účastníkmi konania, ako aj čiastočnú dôvodnosť podanej žaloby. Hodnotenie dôkazov je vždy vecou súdu, nie účastníkov konania. Prvostupňový súd vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, t.j. jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti.

Odvolací súd sa plne stotožňuje s právnou argumentáciou prvostupňového súdu, že zmluvne dojednaný úrok vo výške 39 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, pretože trojnásobne prevyšuje priemerné úrokové miery podobného úveru v čase uzavretia zmluvy o úvere. Správne poukázal súd prvého stupňa na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak sa dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Žalobca v odvolaní namietal, že priemerná úroková miera pre zlyhané úvery so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov predstavovala 17,8746 % ročne, a teda súd mu mal priznať úroky aspoň v tejto výške. Odvolací súd k tomu uvádza, že z internetovej stránky NBS <<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>> vyplýva, že priemerné úrokové sadzby pri úveroch poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny pre domácnosti pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov boli vo výške 12,9441 % ročne v júli 2009 (t.j. v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy), nie vo výške 17,8746 %.

Pokiaľ ide o namietanú možnosť priznania aspoň čiastočných úrokov, a tým de facto k moderácii neplatného zmluvného dojednania, odvolací súd podporne poukazuje na článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), v zmysle ktorej členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Z uvedeného článku vyplýva, že vnútroštátne súdy sú povinné iba neuplatniť nekalú podmienku, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, nemôžu však zmeniť jej obsah. Táto zmluva totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek zmeny okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva. Pokiaľ by vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, ktoré sú uvedené v takýchto zmluvách, mohlo by sa tým ohroziť splnenie dlhodobého cieľa uvedeného v článku 7 smernice. Táto možnosť by totiž mohla prispieť k odstráneniu odstrašujúceho účinku pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúceho v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia, keďže predajcovia alebo dodávatelia by sa totiž mohli pokúšať dotknuté podmienky používať, pretože by vedeli, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by vnútroštátny súd zmeniť zmluvu v potrebnom rozsahu, a tak by ich záujmy ostali zabezpečené. Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 nemožno chápať tak, že vnútroštátnemu súdu v prípade, že zistí existenciu nekej podmienky v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, umožňuje zmeniť obsah uvedenej podmienky namiesto toho, aby ju voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnil (rozsudok Súdného dvora EÚ C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquínovi Calderónovi Caminovi, bod 65, 69, 71).

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne aj v časti zamietnutia zmluvnej pokuty z dôvodu nedodržania písomnej formy, ktorú vyžaduje ust. § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd v žiadnom prípade nepopiera význam zmluvnej pokuty, ale vždy treba mať na mysli skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Žalobca ponúka spotrebiteľom svoje služby prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. Zmluvná pokuta bola inkorporovaná do všeobecných podmienok (bod V. -3.), ktoré neboli žalovaným

osobitne podpísané a vôbec už nie osobitne vyjednané. Navyše všeobecné podmienky sú napísané drobným, husto písaným písmom, ktorému priemerný spotrebiteľ nemusí venovať pozornosť, nakoľko sa domnieva, že obsahuje nepodstatné skutočnosti, resp. iba vysvetľujúce informácie. Pokiaľ žalobca tvrdí, že žalovaný netrval na zmene všeobecných podmienok a svojím podpisom potvrdil, že sa s nimi oboznámil, uvedené vyvoláva dojem, že mal možnosť zmeniť a ovplyvniť znenie všeobecných podmienok. Súdu je však z rozhodovacej praxe známe, že takáto možnosť ovplyvniť znenie všeobecných podmienok je len iluzórna. Pokiaľ spotrebiteľ má záujem uzatvoriť úverovú zmluvu ako bolo v tomto prípade na zabezpečenie spotrebného tovaru a zmluva je uzatváraná priamo v predajni predajcu tovaru, je len málo pravdepodobné, že spotrebiteľ sa aj skutočne so znením všeobecných podmienok oboznámil, navyše keď ide o osobu v dôchodkovom veku a bez použitia okuliarov, resp. lupy sú všeobecné podmienky len veľmi ťažko čitateľné.

Možno teda uzavrieť, že pokiaľ sa účastníci dohodli len na úverovej zmluve a ustanovenia o zmluvnej pokute sú uvedené mimo zmluvy, konkrétne vo všeobecných podmienkach, je pre prijatie záveru o písomnej dohode účastníkov ohľadom zmluvnej pokuty nepostačujúce. Uvedený právny názor podporuje aj najnovšia judikatúra Ústavného súdu Českej republiky, konkrétne nález ÚS ČR zo dňa 11.11.2013 sp. zn. I. ÚS 3512/2011, podľa ktorého v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis.

V ďalšom žalobca namietal nepriznanie poplatku za odklad splatnosti mesačných splátok úveru. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov preto, lebo toto ustanovenie v ods. 2 upravuje obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. To znamená, že nestačí odkázať na Sadzobník poplatkov v predmetnej zmluve, ale v nej musí byť obsiahnutá výška, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak táto náležitosť nie je v zmluve o spotrebiteľskom úvere, potom podľa § 4 ods. 3 uvedeného zákona, pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak teda súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu ohľadne požadovaného poplatku za odklad splatnosti splátok, potom je tento záver v súlade s ust. § 4 ods. 3 hore uvedeného zákona o spotrebiteľských úveroch. Sám žalobca aj v podanom odvolaní tvrdil, že uvedený poplatok vyplýva z bodu V.- 4. všeobecných podmienok a nie je súčasťou úverovej zmluvy v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 330,57 Eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou žalobcovi poskytnutou zo strany žalobcu vo výške 429,00 Eur a sumou, ktorú žalovaný podľa tvrdenia žalobcu plnil spolu vo výške 98,43 Eur.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

V priebehu odvolacieho konania podaním zo dňa 24.04.2013 vstúpil do konania vedľajší účastník na strane žalovaného. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 03.06.2013 vzniesol námietku proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Poukázal na neúčelné a nehospodárne trovy právneho zastúpenia účtované vedľajším účastníkom, keďže súd je povinný ex offo prihliadať na prípadné neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa ust. § 93 ods. 2, 3 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného

predpisu.10a) Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Vzhľadom na žalobcom vznesenú námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka bolo povinnosťou odvolacieho súdu rozhodnúť o ne/prípustnosti vedľajšieho účastníctva. Vedľajší účastník, ktorým je občianske združenie založené za účelom ochrany práv spotrebiteľov, vstúpil do konania z vlastného podnetu, čo je rovnocenný a právne rovnako účinný vstup do konania ako vstup na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Súd prvého stupňa zaslal oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania žalobcovi i žalovanému (o čom svedčí doručenka zo dňa 22.05.2013 pripojená k čl. 59 spisu), pričom do dnešného dňa žalovaný nevyjadril svoj nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Odvolací súd nezistil také konanie vedľajšieho účastníka, ktoré by odporovalo záujmom žalovaného (93 ods. 4 O.s.p.) a ani iné skutočnosti, ktoré by bránili vedľajšiemu účastníkovi vystupovať v konaní. Námietka žalobcu o nehospodárnosti a neúčelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nemôže byť dôvodom pre rozhodnutie súdu o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva a vyznieva prinajmenšom zvláštne s poukazom na to, že sám žalobca sa necháva v konaní zastupovať advokátom, pričom vedľajšiemu účastníkovi upiera právo na právne zastúpenie. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Žiadny právny predpis vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý chrániť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Pokiaľ však ide o priznanie trov konania v každom jednotlivom prípade treba postupovať individuálne s prihliadnutím k špecifikám daného prípadu. V tomto konaní vedľajší účastník do konania vstúpil, avšak ani po doručení žaloby s prílohami a rozsudku súdu prvého stupňa i odvolania žalobcu žiadny iný úkon nevykonával, čo sa musí prejavíť aj v rozhodnutí o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému žiadne preukázateľné trovy nevznikli. Vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi je dôvodná aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. pričom odvolací súd za dôvod hodný osobitného zreteľa považuje skutočnosť, že vedľajší účastník okrem vstupu do konania nevykonával žiadne úkony a vo veci samej sa nevyjadril. Zároveň treba poukázať aj na skutočnosť, že súd prvého stupňa ako aj odvolací súd v plnej miere aplikovali ustanovenia na ochranu spotrebiteľa ex offio.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.